

АНДРАГОГІЧНА МОДЕЛЬ НАВЧАННЯ БАТЬКІВ У СИСТЕМІ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Майбутнє нашої держави залежить від багатьох факторів, та найголовнішим з них є освіта, її оновлення та осучаснення. Лише освічені люди можуть будувати сучасну європейську державу, тому, оновлюючи освіту, особливу увагу треба звернути на розвиток освіти дорослих.

Про освіту як процес, що відбувається впродовж усього життя людини, накопичено чимало наукових ідей вчених у галузях філософії, педагогіки, психологічної соціології, починаючи ще з часів Платона.

Навчання є основним видом діяльності людини, способом її існування. Приходячи у цей світ, людина уже запрограмована на навчання впродовж всього життя. Спочатку це підготовка до школи, навчання у школі, здобуття професії у ПТНЗ та ВНЗ, подальше підвищення освітнього рівня у магістратурі, аспірантурі та докторантурі. А створення сім'ї ставить ще одне освітнє завдання – навчатися бути освіченими батьками для виховання всебічно розвиненої особистості.

Звичайно, навчальна діяльність обумовлена низкою чинників, які, безумовно, впливають на характер, принципи її організації, але перш за все вона визначається антропологічними, тобто фундаментальними даними наук про людину, які мають суттєві відмінності у різному віці.

Андрагогіка як самостійна наука окреслилась тільки в середині ХХ століття. В цей період вперше гостро порушується питання про необхідність учитися все життя, оскільки виявилось, що ні середня, ні вища школа не здатні навчити раз і назавжди.

У жодному навчальному закладі нашої країни, незалежно від його рівня акредитації, немає ні факультету, ні кафедри, на яких навчають молодь стати «зразковими батьками». То ж, саме неформальна освіта, яка не обов'язково має організований та систематичний характер і може здійснюватися поза межами організованих освітніх закладів, стає основною у навчанні батьків.

До сфери неформальної освіти належать індивідуальні заняття під керівництвом тренерів чи репетиторів, тренінги та короткотермінові курси, що переслідують практичні короткострокові цілі. Неформальна освіта не має вікових, професійних чи інтелектуальних обмежень щодо учасників, нерідко не обмежується часовими рамками. Заклади чи організації, що займаються неформальною освітою, зазвичай, не присуджують кваліфікацій і не провадять формального оцінювання навчальних досягнень учасників. У цьому секторі найчастіше застосовують інноваційні підходи, апробують новаторські методики та технології навчання [1].

Такі вчені як Б. Ананьєв, С. Болтівець, С. Змейов, Ю. Кумоткін, Н. Протасова та ін. наголошують на тому, що застосування діалогічних методів у навчанні дорослих (взаємодія дорослого–викладача та дорослого–слухача) є основою андрагогічної моделі.

Розширення застосування неформальної освіти для навчання батьків може бути корисним для суспільства в цілому (сприяння демократизації, розвитку громадянського суспільства, громадської активності та лідерства; вирішення проблеми дозвілля молоді) і для самих учасників навчального процесу (можливість самовдосконалення; розвиток громадянських навичок; виховання почуття солідарності; можливість самостійного вибору часу, місця, тривалості навчання).

У рамках андрагогічної моделі дорослі учні прагнуть до негайного застосування отриманих знань і вмінь, щоб стати більш компетентними в рішенні будь-яких проблем. Курс навчання будується на основі розвитку певних аспектів компетенції тих, хто навчається й орієнтується на рішення їх конкретних життєвих завдань. Їх діяльність полягає в придбанні тих конкретних знань, умінь, навичок і особистісних якостей, які необхідні їм для рішення життєво важливої проблеми. Діяльність викладача зводиться до надання допомоги їм у придбанні необхідних йому знань, умінь, навичок і особистісних якостей [2, с. 91].

Сучасна сім'я все більше стає головною ланкою у вихованні дитини. Вона має забезпечувати її достатні матеріальні та педагогічні умови для інтелектуального, фізичного, морального та духовного розвитку.

У вихованні підростаючих поколінь важливим чинником має стати родинна педагогіка. Родинна педагогіка розглядає виховання дитини як певну взаємодію головним чином батьків і конкретних умов, що впливають на виховання й соціальне становлення особистості. Тому важливо поєднувати елементи наукової педагогіки та родинно-національних традицій, звичаїв і обрядів у підготовці батьків до здійснення ними виховної функції, підвищення педагогічної культури сім'ї.

То що ж допоможе батькам набути педагогічних знань? Саме застосування андрагогічної моделі навчання батьків у системі неформальної освіти дасть змогу розкрити їх потенціал як наставників та друзів дитини.

Аналіз практики всеобучу батьків показує, що найкращі результати дає така андрагогічна модель навчання, яка передбачає обов'язкові для батьків лекції, конференції, практикуми, тренінги, семінари, батьківські читання та дає можливість створення нестандартного, індивідуального навчання, з урахуванням життєвого досвіду, рівня колишньої підготовки, соціально-психологічних особливостей батьків.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Гусейнова Е. І., Лук'янова Ю. М. Неформальна освіта як важливий елемент безперервної освіти / Режим доступу: http://www.rusnauka.com/11_NPE_2012/Pedagogica/4_106261.doc.htm. – Заголовок з екрана
2. Змеев С.И. Андрагогика: основы теории, истории и технологии обучения взрослых / С.И. Змеев. - М. : ПЕРСЭ, 2007. - 272 с.